

ALBA IULIA

POPORULUI

Director: Mihail Russu

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ARAD, STRADA EMINESCU 3.
TELEFON (ARAD) No. 3-31.

ORGAN ZILNIC DE ȘTIRI ȘI INFORMAȚIUNI

REDACȚIA:
TIMIȘOARA-FABR.: STR. GLORIEI 4
BUCUREȘTI: CALEA VICTORIEI 48

Loialitate minoritară

„Aradi Közlöny“ aruncă piatra

Ziarul local „Aradi Közlöny“ falsificând reușita serbărilor dela Alba-Iulia, aruncă piatra. „Celce lovește cu arma, do armă va fi lovit“, a spus Isus în noaptea prinderii Sale, de către sutășii romani. Cel ce aruncă piatra, în tot ce avem noi, ca nație, mai scump, să se ferească de piatră, repetăm noi azi conducerii ziarului, care nu scapă niciodată ocazia să ne batjocorească neamul.

Că, organizarea serbărilor dela Alba-Iulia a dat faliment, este o minciună ordinară și gazeta care apare la Arad, afirmând o atare minciună, își va primi pedeapsa. Suntem informați, că o întâmpinare scrisă, referitoare la articolul în chestie, a și fost înaintată direcției ziarului „Aradi Közlöny“. Este aceea a Dlui ing. Gh. Ispravnicu dela CFR, care în calitate pe care a deținut-o la Alba-Iulia, era cel mai indicat să o scrie.

Nu știm dacă întâmpinarea va apărea sau nu, știm însă un fapt: insultele presei minoritare din localitate ne-au ajuns la os și dacă direcția acestei presei, nu va ști să-și înmoaie condeiele numai în izvorul adevărului, de rezultat să răspundă numai ea.

Este acesta un avertisment spus clar, și, totodată, un sfat loial, așa cum înțelegem noi Români loialitatea. Primenirea atmosferei, plină azi de interese streine de neamul nostru, se impune și promitem că, — în cazul de nu ni se ascultă sfatul — vom face cum ne va duce capul.

Al. Negură.

Prof. univ. Gibb din Montreal a operat o picică scoțându-i inima și înlocuind-o cu un burete. Operația a ținut 7 minute. După operație picica a mai trăit 5 ore. Cercurile medicale atribue mare importanță acestei experiențe.

Pentru Regina Maria

de N. Iorga

În ziarul „Universul“ d. N. Iorga publică articolul pe care îl reproducem mai jos:

„În multe manifestații și discursuri ce au alcătuit marea comemorație dela Alba-Iulia, care a mișcat adânc și durabil inimile a sute de mii de țărani, mi s'a părut că în fixarea meritelor a lipsit o subliniere, una puternică și solemnă.

M. S. Regina Maria

Dacă ne găseam acolo pe pământ românesc și băteau tu-

nurile armatei noastre pe dealurile care stăpânesc vechea capitală a Ardealului, dacă steagul tricolor flutura pe turnuri și o aburire de duiosă chemare către neamul său atingea recea piatră a mormântului lui Ioan Hunyadi, aceasta se datorește cuiva care a știut voi cu o neînfrântă putere și care n'a cruțat fericire, liniște, sănătate, viața sa însăși pe care era s'o piardă a doua zi după triumful în care a avut o așa de largă parte: Reginei Maria.

Am fost martor mișcat al tragediei naționale pe care Ea a însuflețit-o cu misterioasele ei energii și, peste tot ce în ultimii zece ani a despărțit așa de adânc modesta mea acțiune politică de aceea pe care a crezut că trebuie s'o desfășure Regina războiului de Unitate Națională, eu n'aș fi un om onest dacă, în numele dreptății nemuritoare, n'aș spune acest cuvânt de profund omagiu pentru ceiace de mult a trecut pe cele mai glorioase din paginile de durere ale istoriei noastre.

Concordatul cu Vaticanul în discuția Senatului

Protestul bisericii ort. române. — Declarațiile cultelor și a partidelor politice

București. — În ședința de Joi a Senatului discuțiunea pentru ratificarea Concordatului, încheiat cu Vaticanul la 10 Mai 1927, a fost extrem de vie.

Discursul mitrop. Bălan. După cuvântul raportorului, a urcat tribuna Mitropolitul Bălan, pentru a rosti o declarațiune în numele întregii biserici ortodoxe române.

Mitropolitul Bălan declară în nu-

mele tuturor ierarhilor ortodoxi că se retrage dela discuțiunea concordatului, lăsând partidelor politice, cari toate au conlucrat în această chestiune, răspunderea pentru consecințele lui.

Declarația dlui gen. Averescu.

A citit apoi o declarațiune sobră, generalul Averescu. Amintind că tratativele au fost inițiate și duse la sfârșit sub guvernările partidului po-

porului, generalul Averescu a declarat că votează ratificarea.

Declarația part. maghiar.

O interesantă cuvântare a rostit senatorul Gyárfás, în numele catolicilor din Ardeal. D-sa a declarat că se simte în delicata situațiune de a nu putea vota ratificarea Concordatului, cu toate că vorbește în numele unor catolici fideli și loiali.

Examinând punct cu punct dispozițiile concordatului, ajunge la concluziunea că, e imposibil să adere la ratificarea lui.

Part. german pentru ratificare.

Di Gaspar Muth, în numele partidului german, face următoarea declarație:

Partidul german, în convingerea, că încheierea Concordatului va contribui la buna înțelegere a tuturor credincioșilor și că în atmosfera creată de acest Concordat, se va dovedi, că dispozițiunile menționate nu erau cu nimic justificate, în speranța că cu timpul guvernul nostru din proprie inițiativă le va elimina, primește proiectul de față.

Ucrainenii împotriva ratificării

Di Zaloziyky Vladimir, în numele grupului parlamentar ucrainean, declară că va vota împotriva ratificării Concordatului.

Declarația arhiep. Cizar.

Arhiepiscopul romano-catolic Cizar, declară că poporul romano-catolic va vota ratificarea Concordatului în credința, că el va începe o eră nouă de colaborare pe terenul cultural și sufietesc.

O situațiune ciudată.

Datorită discuțiilor de Joi dela Senat, s'a ajuns la o situațiune extrem de ciudată în jurul Concordatului. Ortodoxii îl resping pe motiv că, lezează marile interese ale statului român și ale bisericii dominante. Ungurii catolici îl resping pe motiv că lezează interesele catolicismului maghiar și chiar ale catolicismului universal.

De altă parte, toate partidele românești îl aprobă, găsindu-l util pentru țară.

Fapt este că, de data aceasta Concordatul va fi ratificat.

Grav denunț contra soc. „Asigurarea Poporului” din Arad

„Asigurarea Poporului” asigură, iar „Poporul” emite polițele.

Înainte cu câțiva ani angajații dela uzinele industriale din Arad au organizat o soc. de mariaj, ale cărei afaceri în a. 1927 le-au predat, apoi, societății de asigurare „Asigurarea Poporului”. Aceasta a lansat o circulară către toate partidele asigurate, avertizându-le că în viitor orice plăți de prime se fac la casieria soc. de asigurare.

Partidele s'au conformat și au plătit regulat primele, dar mare le-a fost mirarea, când după plățirea primelor ele au primit polițe eminate dela o altă soc. de asigurare, dela „Poporul”.

Găsind, că la mijloc e ceva putred, vre-o 300 de partide au refuzat să mai plătească primele și au cerut să li se restituie plățile făcute până aci.

Societatea de asigurare refuzând să satisfacă această cerere, partidele au reclamat cazul Parchetului Arad, care sesizându-se a ordonat sechestrarea registrelor societății „Asigurarea Poporului” și sigilarea localului.

Cu prilejul acesta organele au confiscat și o considerabilă sumă de bani aflați în casă, dar nu s'a putut încă stabili starea reală a raporturilor ce există între societățile de asigurare „Asigurarea Poporului” și „Poporul”, întrucât ambele aceste societăți își revendică dreptul de proprietate asupra acestui numerar.

Nu se reduc salariile funcționarilor C. F. R.

București. — Unele ziare au anunțat, că Direcțiunea generală C. F. R. a hotărât reducerea salariilor funcționarilor ceferiști, indicând și proporția acestor reduceri: 10 la sută.

Întrebând în această privință pe dl S. Vidrighin, directorul general C. F. R., d-sa mi-a declarat următoarele:

„Nu este nimic adevărat cu reducerea salariilor și niciun moment nu s'a pus această chestiune. Comisiunile cari s'au întrunit au discutat reducerea cheltuielilor iar nici decum a salariilor. Economile ce se vor face la C. F. R. nu ating pe funcționari.”

Omagiul lumii savante pentru d. Titulescu

D. Titulescu ales președinte al soc. internaționale de științe și arte

Londra. — D. ministru Titulescu a fost ales președinte al Societății internaționale de filologie, științe și arte din Londra. În această calitate va participa la cea de a 54-a conferință anuală a societății. Conform tradițiunii, instalarea sa ca președinte a fost salutăată cu urări pentru prosperitatea României și persoana sa, în toate limbile vorbite de membri, între care în limba persană, chineză, indiană, turcească și galică.

Conferința inaugurală a făcut-o dl Titulescu Joi, tratând despre politică și știință. D. Titulescu

D. N. TITULESCU
ministrul nostru la Londra

începe prin a spune, că atribuie alegerea lui ca președinte, sau unui simplu reflex al bunătății, sau curiozității științifice de a încerca experiența nouă, și anume aceea de a constata ce a

făcut politica dintr'un om destinat dela început științei.

D. Titulescu spune, că concluzia la care a ajuns după numeroși ani de experiență în diferite calități ministeriale, este că omul politic nu se mai poate dispensa azi de omul de știință și că alături de el trebuie să parcurgă drumul indicat de legea morală. Politica nu mai e azi o simplă artă, ci a devenit o tehnică.

Pe calea grea, ce omenirea e chemată să parcurgă, se întrezărește deja un punct luminos: constanța, dela război încoace, a oamenilor de știință, la rezolvarea problemelor ce se impun omului politic.

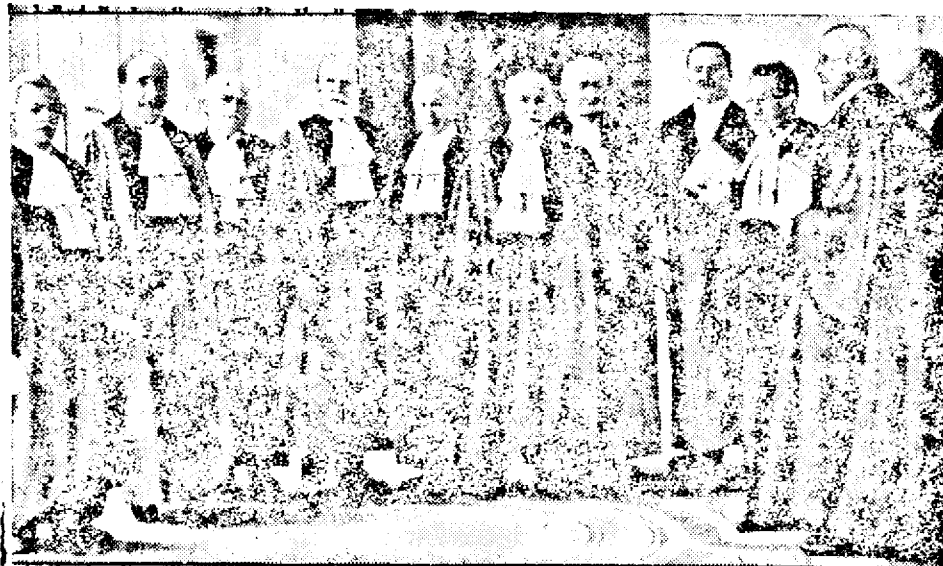
Vorbind despre dezvoltarea cooperățiunii intelectuale, dsa relevă propunerea României de acum câțiva ani, de a se manifesta solidaritatea internațională în domeniul cultural, prin mijloace materiale.

„Observ, spune d. Titulescu, că citând aceste fapte, am făcut în realitate istoria politică a Europei dela război încoace, și că politica îmi apare ca o coordonare a științelor existente, din care va trebui să izvorască o știință nouă: ȘTIINȚA PACII.

Conferința dlui Titulescu a fost lung aplaudată de asistență care a decis tipărirea ei.

Instalarea noului judecător american la Haga.

Inaugurarea festivală a celei de a 16-a sesiune a Curții internaționale de arbitraj din Haga s'a făcut cu introducerea oficială a noului judecător al Statelor Unite (America), a dlui Hughes, fostul secretar al afacerilor externe. — Cișeul nostru arata senatul Curții de arbitraj în jinetă de rigoare. Al patrulea dela stânga e Mr. Hughes.

Srisoarea deschisă d. min. Costachescu.

La data de 22 Maiu 1929, în cursul prelegerii din ora de muzică în fața întregii clase — II/a — a Liceului „Moise Nicoară” din Arad, dl profesor de muzică Popoviciu, a lovit cu un baston în cap pe elevul Ioan Gh. Martin, fiul meu, care a căzut la pământ câteva clipe în nesimțire și i-a cauzat dureri de cap ce n'au încetat nici până azi.

Domnule Ministru! Imi place să cred, că științele pedagogice — din educația profesorală — nici unde și nici chiar la noi — nu propun vre-o metodă, unde auzul muzical să bate cu ciomagul elevului în cap. Dacă însă, eventual, — și neexclus — dl profesor de muzică ar suferi cumva de vre-o boală nervoasă. Onoratul minister este chiar obligat să constate prin experții și în caz pozitiv să i-se recomande dlui profesor de muzică în loc de liceul „Moise Nicoară” un institut, — că, slava Domnului, avem și de acestea, unde un tratament serios poate chiar să-i ajute. Aplicarea metodei de mai sus numitul a introdus-o mai de mult și chiar sunt și alte reclamațiuni înaintate, ce dovedește că nu este vorba de o ieșire din calm, ci o metodă, care se poate cuprinde și în științele medicale.

Rog, cu profund respect, să binevoiți d interveni de urgență, adică înainte de a interveni cu sancțiuni părinții elevilor din Liceul „Moise Nicoară”.

Cu stimă:
Ioan Martin,
Locot, invalid de război.

O consfătuirea a subprefecților și pretorilor din țară

Buc. În ziua de 29 și 30 Mai va avea loc, la prefectura județului Ilfov, conferința tuturor subprefecților din județ, din țară, pentru discutarea anteproiectului de reformă administrativă.

Ministerul de Interne prin ordinul No. 6822 din 19 Mai a autorizat această conferință.

26 CINEMA ELISABETA

Azi d. m. la orele 3, 5, 7 și 9
PREMIERA

Tâlharul de femei

RESTAURANT NOU!

BELES

În fața Primăriei, casa Bcii Victoria

Berărie Restaurant Bufet

Cinematografele din Timișoara

CINEMA CETATE

26 Mai

Contesa Voronzova

cu Vladimir Gaidarow, Suzanne Delmas

CINEMA FABRICA

26 Mai

Fiica Seicului

cu Bébé Daniels

CINEMA MEHALA

26 Mai

Monumentul iubirii

cu Himansy Rai—Charu Roy

ȘTIRI DE TOT FELUL

M. S. Regina Maria întră în Regență?

București. — În cercurile politice și în culoarele Camerei deputaților se comentează foarte mult șovinul despre o eventuală intrare a M. S. Regina Maria în Regență, în locul A. S. R. princ. Nicolae. Acei inițiați pretind a ști, că guvernul este câștigat pentru această schimbare și că numai partidul liberal ar face opoziție.

Directorul uzinei Reșița s'a sinucis

Maurițiu Kenczler, de 45 ani, directorul uzinelor „Reșița” a scoborit în grădina locuinței sale și s'a sinucis trăgându-ș un foc de revolver în cap.

Asupra sinucigașului a fost găsită o scrisoare, în care el mărturisește, că și-a curmat viața, ne mai putând suporta greutatea unei vieți sbuciumate.

Asasinul dela Jebel s'a sinucis

Am arătat la timpul său amănunțele unui groaznic asasinat întâmplat în frunța comună Jebel, unde săteanul Ilie Mărjoca, fiind în stare de ebrietate, și-a ucis concubina prin câteva lovituri puternice de secure. Fiind tradus în fața dlui judecător de instrucție, într'un moment când n'a putut fi observat, Mărjoca a ridicat de pe masă corpul delict (securea) aplicându-și câteva tăieturi serioase în cap. În stare gravă el a fost internat în spital, unde s'a vindecat.

Reintrodus în celula sa dela închisoare, Joi, asasinul Mărjoca simulând că e bolnav nu a fost scos la lucru. La amiazi când gardistul a deschis ușa ca să-i dea mâncarea a văzut cu groază, că Mărjoca se sinucise prin strangulare.

Procesul ziaristului comunist Făskerti.

Azi, Sâmbătă dim. la ora 10 a început la trib. Arad desbaterea procesului ziaristului comunist Tiberiu Făskerti din Arad, acuzați în 9 cazuri de instigație și agitație resp. agitație contra confesiunilor, săvârșite prin publicarea de articole în ziarul comunist „Vrradat” din Arad. La încheierea ziarului desbaterea continuă.

Senzaționalul proces al dnei Iuhos

La Parchet se aranjează toate piesele voluminosului dosar al procesului Dnei Iuhos, proces care în curând va fi desbătut la tribunalul din Timișoara și care promite să ne dea multe și mari senzații.

Sig. Szana a murit subit în Chicago.

Ni-se telegrafiază din Timișoara: Dl Sig. Szana de 58 ani, consul al Angliei, dir. executiv al „Băncii timișorene” aflându-se la Chicago în chestiuni bancare, a murit subit lovit de apoplexie. Cadavrul va fi adus în țară și înmormântat la Timișoara.

D. min. Bocu așteaptă o apropiată înțelegere româno-maghiară

„Li stimez pe Maghiari, pentru că n'au participat la serbările Unirii”. Înțelegerea româno-maghiară. „Trei ani vom sta la putere”

Alba-Iulia. — Într'un interview acordat trimisului special al ziarului „Erdélyi Hirlap” din Arad, d. Sever Bocu, min. Banatului, a făcut următoarele declarații:

— Ce părere aveți, dle ministru, despre hotărârea Maghiarilor de a se abține dela serbările jubilar ale Unirii?

— Ca să fiu sincer vă declar, că stimez această hotărâre. Căci în definitiv, trebuie să recunoaștem și noi că abia s'au scurs 10 ani, timp insuficient ca să se cicatrizeze rănilor naturali. Din punct de vedere etic, apreciez această abținere mult mai mult decât dacă Maghiarii s'ar fi ipocritizat. Nu pot suferi ipocrizia.

— Inșă țin să accentuez că, cu vreme Maghiarii vor trebui să se resemneze cu aceea, că prin unire s'a lichidat un inevitabil proces istoric. Prin eluptarea României-Mari, Românii n'au făcut altceva, decât și-a-a reintegrat propria lor unitate biologică.

— Sunt ferm convins, că într'un viitor apropiat Budapesta și România vor găsi calea de realizarea unei înțelegeri și a unui aranjament real.

D. min. Bocu a terminat exprimându-și convingerea că „actualul guvern va sta la putere încă 3 ani de zile, când de bună voe va ceda locul”.

REGATUL ROMANIEI Prefectura Județului Arad.

Serviciul Financiar și Economic.

No. 13071/1929. Arad, 23 Mai 1929.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în 23 Mai a. c. ținându-se licitațiune publică pentru autorizațiile provizorii pentru transporturi de personal și bagaj cu autobuse s'au acordat autorizații pe porțiunile drumurilor:

Arad-Radna, Vârșand-Arad, Arad-Talpoș, Groși-Radna, Șăvârșin-Arad, Arad-Buteni, Aradul nou-Cheresteș, Arad-Șirja, Murășel-Sănnicolaul-mic, Aradul nou-Gara Aradul nou, Arad-Variașul mic, Arad-Micălaca, Șilindia-Arad, Nadăș-Spineni-Pâncota, Ineu-Arad-Apateu, Cermei-Arad, Satul nou-Arad, Arad-Chișineu-Vânători, Arad-Șeitin.

Având în vedere ordinul cu No. 2908—1929 A. al Ministerului de Interne fiind Prefectura încredințată de a elibera — până la modificarea legii de exploatare P. T. T. prin noua lege a drumurilor — autori-

zațiile provizorii pentru transporturi de persoane și bagaje cu autobuse, se publică o nouă licitație pe ziua de 8 Iunie 1929. Pentru concesiunile provizorii pe porțiunile drumurilor:

1. Arad-Micălaca pentru a circula din 15 în 15 minute cu mai multe halte.

2. Șebiş-Moneasa.

3. Arad-Micălaca-Glogovaț,

4. Otlaca-Siclău-Socodor-Chișineu Criș, precum și pentru alte linii noi și cari difer de cele deja acordate.

Amatorii cari doresc a obține asemenea concesiune provizorie pe drumurile din jud. Arad, sunt invitați să prezinte la Serviciul Financiar al acestei Prefecturi până la 8 Iunie 1929, ora 10 a. m. oferte sigilate și închise.

În ofertă se va specifica: 1. Porțiunile drumurilor pe cari doresc a face cursa, 2. numărul autobuselor pe care le pune în circulație, 3. mersul zilnic, 4. taxele ce doresc a percepe, atât pentru persoane; cât și pentru bagaje la fiecare distanță (comună) și 5. taxa ce se oferă în favorul jud. fixată pe sumă lunară

Rachete pentru Tennis

DELA 550 LEI LA EMIL MAIDT ARAD, Bul. Regina Maria

și pe autobuse. Nu se admit autobuse decât cu pneumatic (și nu cu cauciucuri compacte), 6. numărul locurilor din autobuse.

Suma oferită obligă pe ofertanți și în cazul când pe o parte din aceeași porțiune de drum ar comunica și alt autobus. Pentru fiecare direcție (linie, porțiune) se va face ofertă separată.

Public se va arăta direcția (linia) la care se referă.

Ofertanții a căror oferte vor fi primit sunt obligați a vărsa taxa în rate lunare anticipative la Administrația Financiară în favorul județului.

Amatorii vor depune deodată cu înaintarea ofertei și o garanță de 10% din suma oferită.

p. Prefect: Dr. Lazar.

Secretarul cons. jud.

Șeful serviciului:

Boneu ss.

No. G, 1866/1928 și 1780/1928.

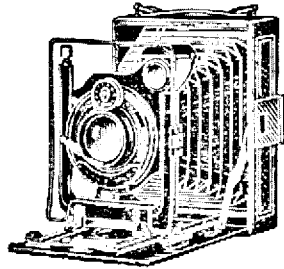
Publicațiune de licitație.

În baza deciziei Judecătorei rurale Buteni, No. 1261 și 1435 din 1928: o casă supraclădită și alte mobile prețuite în suma de 46.000 lei, cuprinse în favoarea lui Simion Brânda repr. prin dr. Aurel Muntean avocat Buteni, pentru suma de 15773 lei capital și acc. se vor vinde prin licitațiune publică în comuna Chișindia la Valea-Rea, în ziua de 31 Maiu 1929 orele 4 p. m. conform art. 107 și 108 din legea execuției.

Buteni, 8 Maiu 1929.

Portărel, ss. V. POPEȘCU.

— Sanatorul Terapia Arad, Str. I. Vulcan 8. Telefon 532. Instalația cea mai modernă pt. operații. Bucătărie dietetică. Taxa de îngrijire cu vîpt și supravechere medicală pe zi: cl. I. 450, cl. II. 350, cl. III. 250 lei.

Fondat în 1885.

Alex. Grosz și Fiul

Stabiliment optic,

Secție de aparate de fotografie,

Arad, lângă Cinema „Apollo”

Primesc cu răspundere a săpa

fântâni, fântâni

arteziene și spălat

etc. Carol Zetyik Arad
Calea Saguna 230.

CINEMATOGRAFUL
MALUL MUREȘULUI

Azi seara la ora 9
filmul senzațional
al fabricii Metro-
Goldwyn:

MIDINETTE

filmul senzațional
cu Norma Shearer

